

Mišljenje Europskog odbora regija – Europska građanska inicijativa

(2018/C 247/10)

Izvjestitelj:	Luc Van den Brande (BE/EPP), član Agencije za održavanje veza između Flandrije i Europe
Referentni dokumenti:	COM(2017) 482 final
	SWD(2017) 294 final

I. PREPORUKE ZA IZMJENE

Amandman 1.

Članak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Predmet	Predmet
Ovom se Uredbom utvrđuju potrebni postupci i uvjeti za inicijativu kojom se Europska komisija poziva da u okviru svojih ovlasti podnese odgovarajući prijedlog o pitanjima za koja građani Unije smatraju da je potreban pravni akt Unije radi provedbe Ugovorâ („europska građanska inicijativa” ili „inicijativa”).	Ovom se Uredbom utvrđuju potrebni postupci i uvjeti za inicijativu kojom se Europska komisija poziva da u okviru svojih ovlasti podnese odgovarajući prijedlog o pitanjima za koja građani Unije smatraju da je potreban pravni akt Unije u skladu s člankom 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU-a) radi provedbe Ugovorâ („europska građanska inicijativa” ili „inicijativa”).

Obrazloženje

Dodaje se upućivanje na članak 288. Ugovora o funkcioniranju Europske unije kako bi se razjasnilo da „pravni akt” znači ne samo obvezujuće uredbe, direktive i odluke, već i neobvezujuće preporuke i mišljenja.

Amandman 2.

Članak 1.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Predmet	Predmet
Ovom se Uredbom utvrđuju potrebni postupci i uvjeti za inicijativu kojom se Europska komisija poziva da u okviru svojih ovlasti podnese odgovarajući prijedlog o pitanjima za koja građani Unije smatraju da je potreban pravni akt Unije radi provedbe Ugovorâ („europska građanska inicijativa” ili „inicijativa”).	Ovom se Uredbom utvrđuju potrebni postupci i uvjeti za inicijativu kojom se Europska komisija poziva da u okviru svojih ovlasti podnese odgovarajući prijedlog o pitanjima za koja građani Unije smatraju da je potreban pravni akt Unije radi provedbe Ugovorâ („europska građanska inicijativa” ili „inicijativa”).

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	„Provedba Ugovorâ” tumačit će se i kao mogućnost Komisije da, u skladu s člankom 48. Ugovora o Europskoj uniji, podnese prijedloge za izmjenu Ugovorâ.

Obrazloženje

Članak 48. Ugovora o Europskoj uniji navodi da Komisija može Vijeću podnijeti prijedloge za izmjenu Ugovorâ. Budući da Komisija ima ovlasti predložiti izmjene Ugovorâ, građanske inicijative za predlaganje takvih izmjena moraju se također smatrati dopuštenima.

Amandman 3.

Članak 4. stavak 4.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Informacije i pomoć Komisije i država članica</p> <p>Nakon što registrira inicijativu u skladu s člankom 6., Komisija osigurava prijevod sadržaja inicijative na sve službene jezike Unije radi objave u registru za potrebe prikupljanje izjava o potpori u skladu s ovom Uredbom. Skupina organizatora, osim toga, može osigurati prijevod Priloga na sve službene jezike Unije za njegovu objavu u registru, a ovisno o slučaju i prijevod nacrtu pravnog akta iz Priloga II., koji se dostavlja u skladu s člankom 6. stavkom 2.</p>	<p>Informacije i pomoć Komisije i država članica</p> <p>Nakon što registrira inicijativu u skladu s člankom 6., Komisija osigurava prijevod sadržaja inicijative na sve službene jezike Unije radi objave u registru za potrebe prikupljanje izjava o potpori u skladu s ovom Uredbom, uključujući prijevod Priloga za potrebe njegove objave u registru i, gdje je to primjenjivo, prijevod nacrtu pravnog akta iz Priloga II., koji se dostavlja u skladu s člankom 6. stavkom 2.</p>

Obrazloženje

Čini se logičnim da Europska komisija nakon što se inicijativa registrira također osigura prijevode priloga dokumenata, a osobito nacrtu pravnog akta ako je on dio inicijative.

Amandman 4.

Članak 6.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Registracija</p> <p>1. Izjave o potpori za inicijativu mogu se prikupljati tek nakon što Komisija inicijativu registrira.</p> <p>2. Skupina organizatora Komisiji podnosi zahtjev za registraciju putem registra.</p>	<p>Registracija</p> <p>1. Izjave o potpori za inicijativu mogu se prikupljati tek nakon što Komisija inicijativu registrira.</p> <p>2. Skupina organizatora Komisiji podnosi zahtjev za registraciju putem registra.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Pri podnošenju zahtjeva skupina organizatora mora:</p> <p>(a) dostaviti informacije iz Priloga II. na jednom od službenih jezika Unije;</p> <p>(b) navesti kojih sedam članova treba uzeti u obzir za potrebe članka 5. stavaka 1. i 2. ako je skupina sastavljena od više od 7 članova;</p> <p>(c) navesti da je osnovana pravna osoba, ako je pravna osoba osnovana u skladu s člankom 5. stavkom 7.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje stavke 5. i 6., Komisija odlučuje o zahtjevu u roku od dva mjeseca od njegova podnošenja.</p> <p>3. Komisija registrira inicijativu u sljedećim slučajevima: (...)</p>	<p>Pri podnošenju zahtjeva skupina organizatora mora:</p> <p>(a) dostaviti informacije iz Priloga II. na jednom od službenih jezika Unije;</p> <p>(b) navesti kojih sedam članova treba uzeti u obzir za potrebe članka 5. stavaka 1. i 2. ako je skupina sastavljena od više od 7 članova;</p> <p>(c) navesti da je osnovana pravna osoba, ako je pravna osoba osnovana u skladu s člankom 5. stavkom 7.</p> <p>Ne dovodeći u pitanje stavke 5. i 6., Komisija odlučuje o zahtjevu u roku od dva mjeseca od njegova podnošenja.</p> <p><i>Komisija podnosi zahtjev za registraciju nezavisnom sedmeročlanom odborom, koji čine pravnici, akademici i predstavnici europskog civilnog društva, koji će ocijeniti dopustivost zahtjeva za registraciju. Oni mogu održati savjetovanje sa skupinom organizatora. Odbor Komisiji dostavlja obrazloženu odluku, a Komisija donosi odluku na toj osnovi.</i></p> <p>3. Komisija registrira inicijativu u sljedećim slučajevima: (...)</p>

Obrazloženje

Komisijin sukob interesa i monopol nad svim fazama postupka i dalje je jedna od ključnih prepreka u pogledu nove uredbe. Stoga se predlaže da se, u skladu s OR-ovom mišljenju iz 2015., odluka o registraciji povjeri neovisnom odboru odvjetniku, akademika i predstavnika europskog civilnog društva.

Amandman 5.

Članak 8.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
<p>Razdoblje prikupljanja</p> <p>1. Sve izjave o potpori prikupljaju se u razdoblju od najdulje 12 mjeseci od datuma koji odabere skupina organizatora („razdoblje prikupljanja”), ne dovodeći u pitanje članak 11. stavak 6. Taj datum mora biti najkasnije tri mjeseca od registracije inicijative u skladu s člankom 6.</p> <p>Skupina organizatora obavješćuje Komisiju o odabranom datumu najkasnije 10 radnih dana prije tog datuma.</p>	<p>Razdoblje prikupljanja</p> <p>1. Sve izjave o potpori prikupljaju se u razdoblju od najdulje 18 mjeseci od datuma koji odabere skupina organizatora („razdoblje prikupljanja”), ne dovodeći u pitanje članak 11. stavak 6. Taj datum mora biti najkasnije tri mjeseca od registracije inicijative u skladu s člankom 6.</p> <p>Skupina organizatora obavješćuje Komisiju o odabranom datumu najkasnije 10 radnih dana prije tog datuma.</p>

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Ako skupina organizatora želi prekinuti prikupljanje izjava o potpori prije no što istekne 12 mjeseci od početka razdoblja prikupljanja, mora obavijestiti Komisiju o datumu završetka razdoblja prikupljanja.	Ako skupina organizatora želi prekinuti prikupljanje izjava o potpori prije no što istekne 18 mjeseci od početka razdoblja prikupljanja, mora obavijestiti Komisiju o datumu završetka razdoblja prikupljanja.

Obrazloženje

Prikupljanje 1 milijuna potpisa priličan je pothvat i zahtijeva mnogo promidžbe i podizanje svijesti među građanima. Kako bi se konačni cilj postigao unutar jedne godine, skupina organizatori morat će biti iznimno dobro organizirana. Važno je izbjeći situaciju u kojoj bi samo velike transnacionalno organizirane nevladine organizacije mogle pokrenuti europske građanske inicijative. Stoga predlažemo produljenje razdoblja prikupljanja na 18 mjeseci, što bi predstavljalo manju prepreku za potencijalne organizatore inicijative.

Amandman 6.

Članak 14.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Objava i javno saslušanje	Objava i javno saslušanje
<p>1. (...) </p> <p>2. U roku od tri mjeseca od podnošenja inicijative skupini organizatora daje se prilika da predstave inicijativu na javnom saslušanju.</p> <p>Komisija i Europski parlament zajedno organiziraju javno saslušanje u Europskom parlamentu. U javnom saslušanju mogu sudjelovati predstavnici drugih institucija i savjetodavnih tijela Unije te zainteresirani dionici.</p> <p>Komisija i Europski parlament osiguravaju ravnomjernu zastupljenost relevantnih javnih i privatnih interesa.</p> <p>3. Komisija mora biti zastupljena na saslušanju na odgovarajućoj razini.</p>	<p>1. (...) </p> <p>2. U roku od tri mjeseca od podnošenja inicijative skupini organizatora daje se prilika da predstave inicijativu na javnom saslušanju.</p> <p>Europski parlament organizira javno saslušanje u Europskom parlamentu. U javnom saslušanju mogu sudjelovati predstavnici drugih institucija i savjetodavnih tijela Unije i nacionalnih parlamenata te zainteresirani dionici.</p> <p>Europski parlament osigurava ravnomjernu zastupljenost relevantnih interesa na javnom saslušanju.</p> <p>3. Komisija mora biti zastupljena na saslušanju na odgovarajućoj razini.</p> <p>4. Nakon javnog saslušanja Europski parlament usvaja preporuku za Europsku komisiju za odgovor na predmetnu europsku građansku inicijativu.</p>

Obrazloženje

Najbolje mjesto na kojem skupina organizatora može objasniti svoju inicijativu je Europski parlament i stoga bi bilo logično da Europski parlament preuzme punu odgovornost za organizaciju saslušanja. Iz institucijske perspektive ne postoji razlog za uključivanje Komisije u organizaciju saslušanja. To bi također trebalo organizatorima uliti povjerenje da će postupak biti transparentan i neovisan. Uključivanje nacionalnih parlamenata u taj postupak trebalo bi povećati šanse da se razvije europska rasprava.

Važno je da Europski parlament usvoji svoje stajalište o inicijativi nakon saslušanja.

Amandman 7.

Dodati novi članak nakon članka 15.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
	<i>Inicijative koje ne dobiju potvrdu iz članka 12. stavka 5., ali su prikupile 75 % potrebnih potpisa unutar razdoblja prikupljanja, Komisija će proslijediti Europskom parlamentu, Europskom gospodarskom i socijalnom odboru i Europskom odboru regija za informaciju.</i>

Obrazloženje

Prethodna iskustva pokazala su da neke inicijative koje nisu mogle prikupiti potreban broj izjava o potpori ipak bile inovativne za europsku politiku. Stoga bi bilo žalosno da političke poruke takvih inicijativa budu izgubljene. Europski parlament može, na osnovu socijalne i političke važnosti takvih inicijativa, odlučiti pokrenuti vlastite inicijative.

Amandman 8.

Članak 24.

Prijedlog Komisije	Amandman OR-a
Preispitivanje Komisija periodično preispituje funkcioniranje europske građanske inicijative te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe najkasnije pet godina od početka njezine primjene te svakih pet godina nakon toga. Ta se izvješća objavljuju.	Preispitivanje Komisija periodično preispituje funkcioniranje europske građanske inicijative te Europskom parlamentu i Vijeću podnosi izvješće o primjeni ove Uredbe najkasnije tri godine od početka njezine primjene te svake tri godine nakon toga. Ta se izvješća objavljuju.

Obrazloženje

Važno je u redovitim vremenskim razmacima ocijeniti funkcioniranje europske građanske inicijative, ne samo u odnosu na postupke, već i u pogledu političkog utjecaja i stvarne uključenosti građana u politiku. Potrebno je pravovremeno preispitivanje kako bi se mogle poduzeti korektivne mjere, a razmak od tri godine stoga bi bio primjereniji. Ako ova nova uredba ne bude uspješna, to bi mogao biti kraj europske građanske inicijative.

II. PREPORUKE O POLITIKAMA

EUROPSKI ODBOR REGIJA

- Odbor regija je 13. listopada 2015. usvojio mišljenje o europskoj građanskoj inicijativi (EGI) ⁽¹⁾. Mišljenje je potaknuto izvješćem Europske komisije o primjeni Uredbe br. 211/2011. U svjetlu velikog opsega i sadržaja povratnih informacija zaprimljenih tijekom postupka, OR je pozvao na reviziju spomenute Uredbe.
- Euroljani su u središtu europskog projekta. Europsku participativnu demokraciju potrebno je smatrati poticajem za europske građane da se uključe u europsku politiku i oblikuju budućnost Europe. Sukladno Ugovoru (članak 10. stavak 3.) svaki građanin ima pravo sudjelovati u demokratskom životu Unije.
- Europska građanska inicijativa pravo je europskih građana. Može pomoći u rješavanju problema uočenog demokratskog deficita Europske unije i premošćivanju jaza između građana EU-a i europskih institucija i tvoraca politika. U vrijeme kontinuirane gospodarske krize i krize povjerenja u EU-u od ključne je važnosti stvoriti prilike za otvoreni dijalog među građanima EU-a kako bi se spriječilo daljnje razočarenje u europske integracije. Važno je izgraditi ili obnoviti povjerenje onih mladih Euroljana koji su možda izgubili vjeru u postupak europske integracije. Europska građanska

⁽¹⁾ SL C 423, 17.12.2015., str. 1.

inicijativa kao transnacionalni instrument građanima daje pravo na zakonodavnu inicijativu te im pruža priliku da se uključe u politički program EU-a, a cilj joj je poticati paneuropsku raspravu o pitanjima koja zabrinjavaju europske građane.

4. U skladu s člankom 11. Ugovora o Europskoj uniji institucije EU-a moraju informirati građane i predstavničke udruge te im omogućiti da objavljuju i javno razmjenjuju svoje stavove u svim područjima djelovanja Unije. U istom se članku navodi da Europska komisija ima izričitu zadaću obavljati savjetovanja sa zainteresiranim strankama kako bi osigurala koherentno i transparentno djelovanje Unije; Komisija bi trebala ozbiljno shvatiti temeljni zahtjev „odgovornosti” kao preduvjet za demokraciju i dobro upravljanje u skladu s duhom Ugovora.

5. Kako bi građanska inicijativa postala uspješan dio EU-ovih demokratskih struktura i dalje je, međutim, od ključne važnosti da uspješne europske građanske inicijative potaknu stvarne političke rasprave i intenzivnije političko praćenje od strane institucija EU-a.

6. EGI nije zamjena za pravo Europske komisije na inicijativu, zahvaljujući kojem je došlo do napretka u produbljivanju Unije i koje se mora održati. EGI je dodatan način uspostavljanja uzajamnog razumijevanja među građanima i pruža transnacionalnu dimenziju raspravama na razini EU-a, što je korisno za institucijski sustav EU-a u cjelini, uključujući samu Europsku komisiju; EGI stoga ima potencijal da bude vrlo dobar primjer „demokracije na djelu”.

7. Postojeća građanska inicijativa građanima ne omogućava da sudjeluju u europskom postupku donošenja odluka kao niti da utječu na europski politički program. Međutim, Komisija treba razviti dodatne inicijative kako bi ojačala dijalog s civilnim društvom i građane približila europskim politikama. Europsku građansku inicijativu treba smatrati jednim od instrumenata za postizanje ciljeva participativne demokracije, ali ne treba očekivati da će sama inicijativa dovesti do automatskog ostvarivanja sudjelovanja građana u odlučivanju na europskoj razini.

8. Pozornost treba posvetiti mogućnostima predviđenima u Ugovoru u pogledu participativne demokracije, a posebno u pogledu vertikalnog civilnog dijaloga⁽²⁾. Kako bi se održao „otvoren, transparentan i redovit dijalog s predstavničkim udrugama i civilnim društvom” (članak 11. stavak 2. UFEU-a), Europska komisija mogla bi pokrenuti način vođenja dijaloga u okviru kojega se europske institucije usredotočuju na sadržaj, a ne na postupak. Europska građanska inicijativa nije radni instrument suodlučivanja: nju treba promatrati kao temeljni stup participativne demokracije koji je posvećen raspravi, suradnji i zajedničkom osmišljavanju te kao mogućnost da se Europskoj komisiji iznesu ozbiljne bojazni, s ciljem izgradnje osviještenosti i ostvarivanja uzajamnog razumijevanja.

9. Europska građanska inicijativa izraz je participativne demokracije kojim se dopunjuje koncept zastupničke demokracije; njome se unapređuju prava povezana s građanstvom Unije, kao i javna rasprava o europskoj politici; ona bi trebala ojačati osjećaj odgovornosti građana za Uniju i njihovo poistovjećivanje s njom.

10. Potrebno je ojačati pravne i političke participativne instrumente kako bi se obnovile upravljačke strukture na temelju načela višerazinskog upravljanja. Višerazinsko upravljanje nužno uključuje više kanala te stoga omogućuje „aktivnije” europsko građanstvo. Izazov je osigurati sustav za zastupanje interesa na inovativan način u okviru kojeg ljudi osjećaju da su njihovi različiti identiteti zastupljeni na ravnopravnoj osnovi.

11. Europski javni prostor za raspravu između građana i s donositeljima odluka važan je za legitimnost i odgovornost EU-a. Demokratski deficit moguće je prevladati jedino ako se uspostavi europska javna sfera s integriranim demokratskim procesom.

12. Preporuke o politikama koje se odnose na participativnu demokraciju na europskoj razini, izražene u mišljenju Odbora regija od 13. listopada 2015., ostaju na snazi.

⁽²⁾ „Reaching out to EU citizens, A new opportunity: About us, with us, for us” („Doprimo do građana, Nova prilika: O nama, s nama, za nas”), izvješće koje je izradio Luc Van den Brande, posebni savjetnik predsjednika Europske komisije Jean-Claudea Junckera, listopad 2017.

Nova uredba o europskoj građanskoj inicijativi

13. OR je u svom mišljenju iz 2015. napomenuo da se europskom građanskom inicijativom u njezinom tadašnjem obliku ne promiče participativna demokracija jer postupak i razna pravila sadržavaju previše administrativnih i tehničkih ograničenja i prepreka koji građane odvraćaju od sudjelovanja u demokratskom procesu na europskoj razini. Nadalje, postojećom građanskom inicijativom građanima se nije omogućavalo da utječu na europski politički program kao ni na postupak donošenja političkih odluka.

14. U skladu sa stajalištima koja su već zauzeli Europski parlament, Europski gospodarski i socijalni odbor i europska ombudsmanica, Odbor regija smatra da nova uredba predstavlja važan korak u pravom smjeru, odnosno prema poboljšanju postupaka europske građanske inicijative.

Postupovna i administrativna poboljšanja u novoj uredbi

15. Odbor regija pozdravlja sljedeća postupovna i administrativna poboljšanja u novoj uredbi koja je predložila Komisija:

- građani koji pokreću inicijative su pojedinci (organizatori), no odsad oni mogu stvarati subjekte s pravnom osobnošću kako bi se ograničila kaznena odgovornost organizatora za djela prijevare ili ozbiljne nepažnje,
- razdoblje odobreno za prikupljanje potpisa i dalje traje 12 mjeseci, ali organizatorima inicijative daju se dodatna tri mjeseca nakon registracije kako bi odlučili o datumu početka razdoblja prikupljanja,
- svatko stariji od 16 godina može potpisati izjavu o potpori,
- pojednostavljeni su osobni podaci koje svatko tko potpisuje izjavu o potpori mora podnijeti. Svi građani EU-a moći će na temelju svoje nacionalnosti, neovisno o prebivalištu, dati potporu inicijativi. Komisija predlaže izbor između dvaju obrazaca za izjavu o potpori. (Trenutno države članice koriste 13 različitih obrazaca),
- poboljšanja postupaka registracije, uključujući i mogućnost djelomične registracije inicijative, umjesto odbacivanja cijele inicijative na osnovi dopustivosti, pri čemu Komisija registrira samo prihvatljivi dio,
- osnivanje internetske platforme za suradnju za EGI kao foruma za rasprave, savjete i pomoć organizatorima,
- uspostava središnjeg sustava za internetsko prikupljanje kojeg će osnovati Komisija i njime upravljati kako bi se pojednostavilo prikupljanje i katalogizacija izjava o potpori te kako bi se nacionalnim nadležnim tijelima olakšala provjera tih izjava. Komisija će razviti platformu te je besplatno staviti na raspolaganje,
- nakon registracije EGI-ja, Komisija će osigurati prijevod na sve jezike EU-a i obavijestiti sve druge institucije i tijela EU-a o novom EGI-ju,
- Komisija predviđa potporu za (potencijalne) organizatore EGI-ja (od država članica se traži da uspostave kontaktne točke za EGI),
- Komisija će predvidjeti aktivnosti u cilju podizanja razine svijesti i komunikacije o EGI-ju.

Nedostaje politički pristup

16. Unatoč gore navedenim prijedlozima i mjerama uključenima u novu uredbu, čiji cilj je poboljšanje postupka EGI-ja i uklanjanje brojnih prepreka, dojam o nedovoljno otvorenom i pretjerano opreznom stavu Komisije i dalje je prisutan. To je posebice vidljivo u aspektima građanske inicijative koji su više političke naravi:

- participativna demokracija posebno je važna za ponovno uspostavljanje ili povećanje povjerenja u europski projekt. EGI se stoga mora promatrati kao prekogranični instrument koji građanima omogućuje da sudjeluju u demokratskom procesu na europskoj razini i koji im daje glas u kreiranju politika EU-a: europski javni prostor za raspravu između građana i kreatora politika. Nažalost, novom se uredbom ne osigurava odgovarajući temelj za to,
- postojeći sukob interesa u kojem se Komisija nalazi ozbiljno ugrožava učinkovitost EGI-ja u pogledu poticanja sudjelovanja građana i njihova povjerenja; istodobno, Komisija treba biti ključni pružatelj informacija i potporna struktura za EGI-je; ona je također primarna instanca kojoj se EGI-ji upućuju kao i instanca koja odlučuje o registraciji i prihvaćanju inicijativa,
- novom se uredbom ne čini ništa kako bi se riješio sukob interesa Komisije, tj. ona je i dalje: 1. središnji pružatelj informacija; 2. potporna struktura za građanske inicijative; 3. instanca kojoj organizatori odgovaraju i pri kojoj se moraju registrirati; 4. nadležno tijelo koje odlučuje o tome smije li se pojedinu inicijativu registrirati ili ne; i 5. tijelo koje mora pratiti razvoj uspješnih EGI-ja. Neuspjeh u rješavanju dotičnog sukoba interesa i dalje negativno utječe na učinkovitost i legitimnost europske građanske inicijative. Stoga je OR u svom mišljenju iz 2015. predložio osnivanje nepristranog *ad hoc* odbora – svojevrsnog „vijeća mudraca” ili „zagovornika interesa europskih građana” – koji bi bio sastavljen od stručnjaka, članova akademske zajednice i odvjetnika, a svrha bi mu bila preispitivanje kriterija dopustivosti,
- Komisija ograničava EGI-je na pitanja koja pripadaju području njezine nadležnosti i za koja se u okviru Ugovorâ možda treba zatražiti pravni akt u skladu s pravom Unije. Komisija ustraje na tom legalističkom pristupu i ne pruža dovoljnu jasnoću prema kriterijima koji se trebaju definirati. To bi moglo rezultirati proizvoljnim procjenama i rizicima koji zatiru svaku mogućnost vođenja otvorene i transparentne političke rasprave,
- također, Komisija nije iznijela nijedan prijedlog kojim bi se odgovorilo na potrebu da se također prihvate građanske inicijative kojima se predlaže izmjena ugovorâ EU-a,
- u kriterijima prihvatljivosti trebalo je spomenuti prava i dužnosti građana, kao i načelo supsidijarnosti,
- u nekim su državama predložene određene građanske inicijative o važnim pitanjima, ali nije uvijek prikupljen milijun potpisa, odnosno najniži potreban broj potpisa. Provedba takvih EGI-ja jednostavno je obustavljena. Međutim, Komisija bi trebala razviti odgovarajuće postupke za slučajeve kada se prikupi vrlo veliki broj potpisa kako se ne bi izgubila potencijalna politička poruka i s njom povezana mobilizacija,
- Komisija bi trebala javnosti objasniti svoje političke odluke na podroban i transparentan način u okviru službenog odgovora na europsku građansku inicijativu koja dobije više od milijun potpisa. Potrebno je osigurati politički snažno praćenje,
- Europski parlament ima ključnu ulogu u pokretanju političkih rasprava s javnošću, primjerice u vidu predviđenih javnih saslušanja. Parlament bi također trebao djelovati kao jamac političkog praćenja uspješnih europskih građanskih inicijativa te internalizacije političke poruke EGI-ja za koje se ne prikupi potreban broj potpisa,
- ozbiljno treba razmotriti mogućnost strukturiranih dugotrajnih aktivnosti praćenja koje će uslijediti nakon saslušanja u Europskom parlamentu i pružiti priliku građanima da preispitaju mjere poduzete kao odgovor na uspješne europske građanske inicijative i nastave s raspravom o toj temi. Trebalo bi razmotriti mogućnost da se nakon objave reakcije Europske komisije na EGI održi službeno drugo saslušanje koje bi organizirao EP i na kojem bi sudjelovali i predlagači EGI-ja, čime bi se omogućio prostor za daljnju raspravu između svih zainteresiranih strana.

Povećanje opće svijesti i znanja o europskoj građanskoj inicijativi

17. Svijest građana o EGI-ju je važna. U tu svrhu potrebno je organizirati reklamne i promidžbene kampanje kako bi se mediji i javnost bolje upoznali s europskom građanskom inicijativom.

18. Europska građanska inicijativa mogla bi biti učinkovito sredstvo demokratskog sudjelovanja. Komisija i države članice trebale bi stoga maksimalno povećati svoje komunikacijske napore u pogledu tog instrumenta kako bi što većem broju građana skrenule pozornost na njegovo postojanje i potaknule aktivno sudjelovanje u njemu.

Doprinos Odbora regija te regionalnih i lokalnih vlasti

19. Komisija bi također trebala poticati i podupirati predstavnike izabrane na nacionalnoj i lokalnoj razini da preuzmu vodeću ulogu u promicanju napora za informiranje građana o instrumentu europske građanske inicijative.

20. EGI građanima pruža instrument koji im omogućava aktivno sudjelovanje u stvaranju europskih politika. Europski odbor regija prepoznaje vlastitu ulogu i odgovornost te podsjeća u tom pogledu na odluku svog Predsjedništva⁽³⁾ o uključivanju OR-a u europske građanske inicijative. Ponovno ističe svoju predanost podupiranju europskih građanskih inicijativa koje ulaze u političku nadležnost OR-a i koje se smatraju politički relevantnima, primjerice podržavanjem Europske komisije u pomnom ispitivanju predloženih EGI-ja iz perspektive njihove lokalne/regionalne relevantnosti i supsidijarnosti, organizacijom događanja povezanih s EGI-jem, podržavanjem decentraliziranih komunikacijskih aktivnosti o EGI-ju, izradom samoinicijativnih mišljenja o temi EGI-ja prema potrebi, aktivnim sudjelovanjem u saslušanjima EP-a i političkom praćenju te podržavanjem provedbe uspješnih EGI-ja i, po potrebi, zakonodavstva koje se usvaja kao odgovor na njih.

Bruxelles, 23. ožujka 2018.

Predsjednik
Europskog odbora regija
Karl-Heinz LAMBERTZ

⁽³⁾ 144. sastanak Predsjedništva Odbora regija, 10. travnja 2013., točka 8. – CDR1335-2013_11_00_TRA_NB-item 8.